

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/439/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215207766
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4215207766.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča, člena senátu JUDr. Jána Bzdúška a členky senátu JUDr. Martiny Balegovej, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného: JUDr. Veronika Kubriková, PhD., so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, proti povinnému: J. W., nar. XX.XX.XXXX, D. H. X, Y., o vymoženie sumy 465,07 eura s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 5Er/677/2015-39 zo dňa 25.01.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 5Er/677/2015-39 zo dňa 25.01.2016 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.
2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 45 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.
3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať i v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.
4. Súd prvej inštancie je toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zamerl najmä na zistenie či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná.

7. Z toho dôvodu súd prvej inštancie rozhodol tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

8. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie v zákonom stanovenej lehote. Svoje odvolanie odôvodnil s poukazom na § 205 ods. 2 písm. a), d), f) a e) OSP. Uviedol, že súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistil skutkový stav, ktorý neobstojí a odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. S poukazom na znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uviedol, že exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. Inak povedané, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo ako súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve len ako tzv. exekučný súd. Z povahy veci teda nie je možné priznať exekučnému súdu väčší rozsah vecnej preskúmavacej pôsobnosti. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 159/2009. Mal za to, že exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Teda je tu prekážka „res iudicata“ a uvedeným konaním dochádza k porušeniu článku 2 ods. 2 Ústavy SR, nakoľko súd svojim konaním išiel nad rámec zákona. Nie je možné, aby súdy ignorovali vôľu zákonodarcu, ktorú jasne vyjadril pri konštruovaní vzťahu medzi súdnym a rozhodcovským konaním. Dal do pozornosti, že právny predchodca oprávneného - Poštová banka, postupovala v súlade s § 93 b) zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. Poukázal aj na porušenie zákazu retroaktivity aplikáciou § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení pred účinnosťou tohto znenia. Konštatoval aj nesprávne aplikovanie ustanovení Občianskeho zákonníka a § 153 ods. 1 OSP. Poukázal aj na odlišný postup iných súdov v tejto oblasti. Konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného a odňatím možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistil skutkový stav, ktorý neobstojí a odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Mal za to, že súd prvej inštancie tak neprímerane zvýhodnil povinného pred exekučným súdom, čím bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, ho nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia. Všetko uvedené oprávnený konštatoval s poukazom na rozsiahlu judikatúru súdov a Ústavného súdu SR v tejto oblasti. Na podklade vyššie uvedených skutočností oprávnený navrhol zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že žiadosti

súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, príp. alternatívne navrhlo napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že oprávnený podal u súdneho exekútora proti povinnému návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a. s., Bratislava sp. zn. PC-A/1213/0577 zo dňa 31.10.2014 (ďalej len rozhodcovský rozsudok), o vymoženie sumy 465,07 eura s príslušenstvom a všetkých účelne vynaložených trov exekúcie. Súdny exekútor požiadal na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

11. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

12. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.01.2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

13. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

14. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská doložka spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

16. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

17. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

18. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

22. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Súd prvej inštancie preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s., pri uzatváraní a plnení zmluvy o osobnom účte konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Považuje sa teda za dodávateľa a povinný pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, nemal postavenie podnikateľa ale konal ako fyzická osoba, a preto sa považuje za spotrebiteľa.

23. V tomto smere je potrebné poukázať aj na § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle týchto ustanovení, v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí posudzovať aj to, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by exekučný súd tieto dôvody zistil, musí exekúciu zastaviť. V prípade, ak by takéto dôvody súd zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie môže žiadosť o udelenie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietnuť, nakoľko by bolo nelogické vydať poverenie a následne exekúciu zastaviť.

24. Súd prvej inštancie preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o úvere, a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy, nakoľko predmetná zmluva o úvere môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky.

25. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je jednou z neprijateľných podmienok samotná rozhodcovská doložka. Táto, bez ohľadu na jej formu a znenie, je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, nakoľko nebola individuálne dojednaná a zároveň spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa bola podľa názoru odvolacieho súdu spôsobená aj tým, že spotrebiteľovi bolo týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd. Pritom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným

postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Je preto možné považovať celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok za prejav zneužitia práv dodávateľa. Ide o také konanie dodávateľa, ktorým si zaobstará ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Výkon týchto práv oprávneného (dodávateľa) podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa.

26. Odvolací súd v intenciách vyššie uvedeného konštatuje, že súd prvej inštancie správne už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aplikoval ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný. S poukazom na charakter predmetnej rozhodcovskej doložky rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

27. V intenciách vyššie uvedených zákonných skutočností odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

28. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.